

Jozef Medový

SEDEMBOLESTNÁ

(Dejiny sviatku Sedembolestnej Panny Márie patrónky Slovenska)

O bolestiach Panny Márie sa začalo teologicky uvažovať už vo štvrtom storočí. Pišu o nich svätý Ambróz, svätý Pavlín z Noly, sv. Augustín a sv. Efrén. Zo šiesteho storočia sa zachovala dramatická báseň o Pánovom umučení, pripisovaná svätému Gregorovi Nazianskému, v ktorej sú dojemné verše o bolestiach Panny Márie. Koncom siedmeho storočia sa v gréckej liturgii začínajú používať hymny o plači a náreku matky nášho Spasiteľa.

Latinskí spisovatelia skorého stredoveku zdôrazňujú, že "nikto na zemi viac netrpel než Panna Mária, s výnimkou jej Syna." Poukazujú na to, že prevýšila všetkých mučeníkov, pretože mala najväčšiu lásku k Ježišovi.

Neskôr, po roku 1000, pod vplyvom rytierskeho zmýšľania sa úcta bolestí Panny Márie neobyčajne rozšírila. Začali sa množiť maľby Pánovho umučenia s Pannou Máriou pri kríži a rástol počet kostolov postavených na uctievanie bolestnej matky Krista Pána. Vítaným námetom pre majstrov slova bol "nárek Panny Márie". Medzi týmito básňami vyniká doteraz neprekonaná Stabat Mater dolorosa, ktorej autorom je pravdepodobne Jacopone da Todí. Aj svätý Bonaventura napísal krásne úvahy o tom, čo vytrpela Kristova matka.

V tomto ovzduší vznikol sviatok Bolestnej

matky Márie. Prvý záznam doteraz známy je z roku 1423 z Kolína, kde miestny cirkevný snem zaviedol tento sviatok na odčinenie urážok husitov voči ukrižovanému Kristovi a jeho matke Márii s nádejou, že sa urážatelia navrátia k pravej viere.

Z Nemecka sa tento sviatok rýchle rozšíril najmä v severnej Európe a odtiaľ sa šíril po celej Európe pod rôznymi menami a s rozličnými dátumami. Pováčšine sa sviatok svätí okolo Veľkej noci. Táto situácia trvala po celé tri storočia. Benedikt XIII. zaviedol tento sviatok do celej Cirkvi v roku 1727, určil mu meno - Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, a ustanovil aj dátum - piatok pred Kvetnou ne-

deľou. Túto voľbu urobil pod vplyvom tradície dominikánskej rehole, z ktorej Benedikt XIII. pochádzal.

Popri tomto sviatku Sedembolestnej Panny Márie vznikol v stredoveku aj druhý sviatok s týmto titulom, slávený v polovici septembra, rozširovaný najmä reholou Sluhov Panny Márie.

Bude dobré povedať niekoľko slov k číslu "sedem", prečo sa volala Panna Mária Sedembolestná. Ľudová mentalita má rada všetko jasne určené, vypočítané, usporiadané. Tak aj v uctievaní Bolestnej matky najprv sa hovorilo o piatich bolestiach Panny Márie, ako sa uctievalo päť rán Krista Pána. Potom sa začalo uctievať sedem bolestí Panny Márie. Sedem v biblickej reči znamená plnosť dokonalosť. Keďže popri Kristovi Panna Mária najviac trpela, ľud chcel vyjadriť túto plnosť bolestí číslom sedem - a tak nazýval Pannu Máriu Sedembolestnou. Názvom "Sedembolestná" sa teda nechce obmedziť utrpenie Panny Márie na sedem historicky presne určených udalostí, v ktorých trpela, ale sa chce naznačiť plnosť kalicha utrpenia, ktorý Panna Mária pila spolu s Kristom. Aby sa skomkrétnil titul "Sedembolestná", začali sa vypočítavať historické momenty, v ktorých Panna Mária trpela. Najprv sa počítalo sedem bolestí, ktoré Panna Mária znášala spolu s Kristom

v dňoch jeho najväčšieho utrpenia:

Panna Mária trpela:

1. keď Ježiša zajali a bičovali,
2. keď Ježiša predviedli pred Piláta a odsúdili
3. keď vyriekli nad Ježišom ortiel smrti,
4. keď Ježiša pribili na križ,
5. keď Ježiš vypustil ducha a zomrel na križi,
6. keď Ježiša sňali z križa,
7. keď Ježiša uložili do hrobu.

Neskôr sa rozšíril obraz bolesti Panny Márie aj na Kristovo detstvo. Panna Mária trpela:

1. keď počula Simeonovo proroctvo o meči, ktorý aj jej prebodne srdce,
2. keď utekala do Egypta, keď Herodes vraždil neviniatka,
3. keď hľadala strateného Ježiša v Jeruzaleme,
4. keď Ježiša zajali a odsúdili,
5. keď Ježiš zomieral na križi,
6. keď Ježiša zložili z križa,
7. keď Ježišovo telo kladli do hrobu.

Ako vidno, všetky tieto momenty majú podklad v evanjeliu.

Úctu k siedmim bolestiam Panny Márie v tejto forme, ako ju máme ustálenú dnes, rozšíril r. 1482 flámsky farár Ján Coudenberghe. Súčasne sa šírilo aj Bratstvo Siedmich bolestí Panny Márie, hneď schválené a podporované pápežmi. Prvý pápež, ktorý schválil tieto bratstvá bol Alexander VI, bývalý biskup diecézy Porto a Svätá Rufína pri Ríme, (na jej území sa nachádza Ústav svätého Cyrila a Metoda). Urobil tak roku 1495. Tento pápež, o ktorom sa v učebniciach dejepisu píše ostré kritiky, vydal aj prvý dekrét na ochranu Indiánov v Amerike, proti vykostristovaniu zo strany objaviteľov.

V týchto rokoch sa ustálilo aj päť bolestných tajomstiev ružencovej modlitby, čo tiež privádzalo k rozjímaniu Máriiných bolestí.

Najväčší rozširovatelia úcty Sedembolestnej, rehoľná spoločnosť Sluhov Panny Márie, má generálny dom v Ríme a po celom svete má 227 kláštorov. V minulosti ich mala oveľa viac.

Inocent III. povolil r. 1688 ešte jeden sviatok Sedembolestnej Panny Márie na tretiu septembrovú nedeľu. Pápež Pius VII. predpísal tento sviatok pre celú Cirkev. Urobil tak roku 1814, po svojom vyslobodení z utrpenia a prenasledovania zo strany cisára Napoleóna. Liturgická reforma Pia X. r. 1913 ustálila 15. september ako trvalý deň tohto sviatku.

Najnovšia reforma liturgického kalendára po Druhom vatikánskom koncile zverejnená Pavlom

VI. r. 1969 ponechala iba jeden sviatok na uctievanie bolesti Panny Márie: Beatae Mariae Virginis Perdolentis (Prebolestnej, nie Sedembolestnej). Vynechala spomienku na bolesť Panny Márie, ktorá sa konala v piatok pred Kvetnou nedeľou, v súhlase so smernicami reformy kalendára, podľa ktorých sa malo vylúčiť opakovanie sviatku toho istého svätého pod tým istým titulom. Že sa dala prednosť sviatku 15. septembra pred piatkom pred Kvetnou nedeľou sa dá vysvetliť reformnou zásadou, podľa ktorej v Pôste a vo Veľkonočnom období sú sviatky svätých zriedkavé a slávia sa poväčšine v Období "cez rok".

V strednej Európe, a tak i na Slovensku, sa úcta k Sedembolestnej Panne Márii rozšírila z Nemecka a sviatok sa slávil v pôstnom období. Tej mienky boli aj slovenskí páni biskupi, keď v roku 1927 podali žiadosť do Ríma o povolenie, aby slovenskí katolíci mohli pridať v loretánskych litániách prosbu Matka Sedembolestná, oroduj za nás. List je podpísaný vtedajšími šiestimi slovenskými biskupmi: Mariánom Blahom, biskupom banskobystrickým, Karolom Kmeťkom, biskupom nitrianskym, Pavlom Jantauschom, apoštolským administrátorom trnavským, Michalom Bubničom, biskupom rožňavským, Jozefom Čárskym, biskupom košickým a Jánom Vojtaššákom, biskupom spišským. Z listu, napísaného v latinskej reči, prinášame preklad hlavných častí:

"Skoro príslovečná je u susedných národov veľká a synovská a dôveryplná úcta nášho slovenského národa už od prvých storočí jeho kresťanstva voči blahoslavennej Panne Márii, matke Spasiteľa ľudského pokolenia.

Pod titulom "Sedembolestnej" začala byť uctievaná nebeská Matka našim slovenským ľuďom zvlášť vtedy, keď mu hrozilo veľké nebezpečenstvo zo strany falošných reformátorov stredoveku tak na duchovnom, ako aj civilnom poli. Opravdiví pastieri duší, v prvom rade Otcovia jezuiti, sa snažili zastaviť prenikanie náuky Lutera a Husa mariánskou úctou, medzi veriacimi zvlášť rozšírenou pod titulom Sedembolestnej...

Ako veľkú radosť mali naši predkovia, slovenskí katolíci, keď váš predchodca pápež Benedikt XIII. v roku 1727 úctu tak mocnej patrónky Slovákov, pod titulom Sedembolestnej, zaviedol ako oprávnenú a povinnú do celej Cirkvi. Kto môže vyrátať nielen sochy, ale i kostoly, postavené za dvesto rokov na území obývanom Slovámi na počesť Sedembolestnej?

Počas tohto roku v mesiaci máji, zasväteného úcte Matky krásneho milovania, v rámci dvesto-

SLOVENSKÍ KŇAZI

ŽIJÚCI V MNÍCHOVE A NA OKOLÍ:

Msgr.prof.dr. Vojtech Bučko tel.:	08093-5014
o. Hieronym Havlovič	08669-6816
o. dr. Anton Hlinka SDB	089-4138327
o. William Nyul	08262-1575
o. Fridrich Osuský S.J.	089-3886233
o. prof.dr. Jozef Privozník SDB	08857-88230
o. Ernst Tatarko	07348-6259
o. Vojtech Zeman SDB	089-3003814
o. Štefan Zloch SVD	089-347990

◀ Tento pomník postavila pani Hildegard Moravčíková (Nemka), svojmu nebohému slovenskému manželovi dipl. ing. Jozefovi Moravčíkovi.

Pani Hildegardu sme pochovali 8. júla 1984. Odporúčame tento manželský pár do vašich vrelých modlitieb. Nech odpočívajú v pokoji!

ročných osláv Sedembolestnej, slovenskí katolíci majú v úmysle organizovať zvláštne púte do slávneho kostola Sedembolestnej v Šaštíne na území trnavskej apoštolskej administratúry.

Slovenskí ordinári, využívajúci túto príležitosť s úmyslom posilniť svojich veriacich pred úkladmi proti jednote katolíckej viery a Cirkvi, so synovskou dôverou prosia Svätého Otca, aby z príležitosti spomínaného 200-ročného jubilea Sedembolestnej osobitným listom, adresovaným biskupom Slovenska, prehovoril dobrotno k nášmu slovenskému národu, ktorý sa v tomto roku, pri príležitosti spomínaného dvojstého výročia ponáhľa osobitne uctiť svoju Sedembolestnú Matku, a utvrdil ho v tejto starodávnej úcte voči Sedembolestnej. Okrem toho prosia Svätého Otca, aby dovolil slovenským katolíkom odtieraz používať v loretánskych litániách na poslednom mieste pred invokáciou "Baránok Boží" invokáciu "Matka Sedembolestná, oroduj za nás"...

Tento list bol prostredníctvom Štátneho sekretariátu predložený Kongregácii obradov, ktorá na zasadnutí 8. apríla 1927 žiadosť zamietla. Na ďalšom zasadnutí 22. apríla toho istého roku sa znova o žiadosti rokovalo. Rozhodlosa pozitívne v tom zmysle, že sa dovoľuje, aby sa po tretej invokácii "Baránok Boží" mohla na Slovensku pridať prosba: "Oroduj za nás, Matka Sedembolestná" alebo "Matka Prebolestná" s odpoveďou: "Aby sme sa stali hodni prísľúbení Kristových" s príslušnou modlitbou z jednej alebo druhej omše na počesť Sedembolestnej. Len aby bola vo veci jednotu vo všetkých diecézach.

Hneď nato bol vydaný Kongregáciou obradov dekrét, ktorý sa začína slovami: "Celebre apud Slovacham gentem", do ktorého sa vkladá nepresnosť. Úradník, ktorý zostavoval odpoveď slovenským biskupom urobil chybu na základe listu slovenských biskupov, z ktorého vybral niektoré vety. Na liste zachovanom vo vatikánskom archíve, vidno čiarku a krúžky urobené ceruzou okolo niektorých výrazov. Žiaľbohu, úradník pri prepisovaní poplietol niektoré údaje a do dekrétu vložil frázu, že Benedikt XIII. r. 1727 povolil uctievať Panu Máriu pod titulom Sedembolestnej "tamquam Patronam Slovacchiae", zatiaľ čo menovaný pápež v roku 1727 zaviedol do celej Cirkvi sviatok Sedembolestnej, "mocnej patronky Slovákov". Tento výraz ale napísali slovenskí biskupi vo svojom liste do Ríma, nie Benedikt XIII.

Diakonia, 2, 1982

Kto pije pivo s mierou, žije zdravšie

Pivo je nielen najzdravší alkoholický nápoj, aj telo je bez tejto chmeloviny menej odolné.

K tomuto uzáveru došiel prof. dr. Anton Piendl z Technickej Univerzity v Mníchove. Hovorí ďalej, že mierne požívanie piva u zdravých a dospelých osôb zvyšuje okrem iného výkonnosť, pôsobí močopudne, odbúrava zvýšený krvný tlak, redukuje riziko srdcového infarktu, chráni pred žalúdočnými a črevnými zápalmi, športovcov ukladňuje a uvoľňuje. Podľa názoru prof. Piendla pije s mierou napr. 70-75 kg vážiaci muž vtedy, keď denne skonzumuje maximálne 1 liter piva.

Prof. Piendl sa už veľa rokov zaoberá zdravím a stráviteľnosťou piva. V minulom roku dokončil spolu s profesorom Wolfom Müllerom-Limrothom obsiahly výskum viac ako 800 druhov piva vyrobených podľa predpisu o čistote (Reinheitsgebot) a iných, nevarených podľa tohto najstaršieho

potravinárskeho zákona. Výskum ukázal, že najviac výživných látok obsahujú nemecké piva. Je to tiež preto, lebo sladovníci v Nemecku sú týmto zákonom, vyneseným v r. 1516 v Bavorsku a v roku 1904 rozšíreným na celú Nemeckú ríšu, viazaní. V súvislosti s tým prof. Piendl zistil, že prídavné látky v pive ako ryža, kukuri-

ca, melasa, ovos, cukor a žito sú zdraviu škodlivé. Výhradné zavedenie sladu namiesto ostatných surovín ako ryža, kukurica atď. znamená, že 100%-né sladové piva obsahujú viac ochranných koloidov, ktoré posilňujú zažívacie enzýmy a uľahčujú žľzníku odbúravanie tukov.

Pivo je bohaté na vitamíny a ich vysoký obsah zmierňuje akútne pôsobenie alkoholu. Preto ho zo všetkých alkoholických nápojov znášame najlepšie. Pivo obsahuje tiež dôležité organické kyseliny. Napr. citrát zlepšuje rozpustnosť kyseliny močovej a predchádza tvorbe oxalátových a cystínových kameňov.

Prof. Piendl zaslal 500 špičkovým športovcom obsiahle dotazníky. Výsledok: špičkoví športovci žijú veľmi cieľavedome a pritom pijú pivo - štvrt až pol litra denne. A to preto, lebo pivo odbúrava nadmernú vznetlivosť, uvoľňuje, napomáha prirodzenému spánku a je dobrou tekutinou a energetickou náhradou po záťaži.

Výskum prevedený v Amerike potvrdil, že z 1000 osôb dostalo srdcový infarkt 28% osôb, ktoré nepili žiadny alkohol, iba 18, ktoré konzumovali 7-15 mililitrov a iba sedem osôb, ktoré požívali 40 mililitrov alkoholu. Prof. Piendl poznamenáva: "Ľudia, ktorí s mierou pijú pivo, majú priaznivejšie cholesterolové zloženie, čo ochranné pôsobí na srdce. V porovnaní s nimi sú úplní abstinenti viac ohrození srdcovým infarktom."

Prof. Piendl však varuje: "Ľudia musia pochopiť, že požívanie jedného litra piva denne je síce prospešné, to však neznamená, že dva litre piva denne sú dvojnásobne prospešné."

ZLATÉ PRAVIDLÁ PROF. PIENDLA

1. Pamätať na množstvo alkoholu. Horná hranica je jeden gram alkoholu na kilogram váhy tela. Kto váži 70-75 kg nemal by viac vypíť ako 1-2 litre piva v priebehu jedného dňa.
2. Koncentrácia alkoholu má byť tak nízka ako je len možné. Ľahké pivo má 1,5 - 2,5 % alkoholu, pilsner a normálne pivo: 3,9 %, Weißbier: 3,8 - 4,5 % a export: 4,1 - 4,4 % alkoholu.
3. Pamätať na škodlivé sprievodné alkoholické látky.
4. Pri pití nebrať žiadne lieky.
5. Pri pití piva nefajčiť.
6. K pivu dostatočne jesť.
7. Piť v uvoľnenom stave. Pri rozrušení sa alkohol dostáva rýchlejšie cez žalúdok do krvi.
8. Pred pitím piva podľa možnosti vypíť nealkoholický nápoj. (Münchner Merkur: 19. 5. 1984.)

O náboženskej situácii na Slovensku informujeme účastníkov Zjazdu nemeckých katolíkov

STRETNUTIE S NEMCAMI

V piatok 6. júla o 16. hod. sa uskutočnilo prvé stretnutie Slovákov s Nemcami pri príležitosti Zjazdu nemeckých katolíkov. Farnosť, do ktorej patrí naša misia bola našim hosťiteľom. Program bol jednoduchý, ale o to krajší. Úvodný prejav mal vedúci farnosti sv. Šebastiána dekan Leonhard Huber, ktorý všetkých prítomných srdečne privítal. Potom sa ujal slova pán Viktor Magdolen, ktorý sa poďakoval za spoluprácu, ktorú poskytla farnosť sv. Šebastiána Slovákom na vianočný večierok a na pontifikálnu sv. omšu otca biskupa Dominika Hrušovského, ktorý sa musel zúčastniť recepcie s nemeckými biskupmi, preto nemohol byť medzi nami.

Pán Magdolen ďalej predniesol stručný priezrak cirkevných dejín až po súčasnú smutnú situáciu v našej vlasti: prenasledovanie a diskriminácia veriacich. Po ňom nasledoval hudobný program nemeckej dychovej kapely, po ktorej prišla na rad naša šesťčlenná hudobná skupina Javorina. Martin Oscitý bezvadne predviedol step, ktorým priam okúzli mladých účastníkov.

Ku koncu sa znovu prihlásili o slovo naši hudobníci, k nim sa pridali speváci a spievalo sa po slovensky. Rozdali sme nemecký text piesne "Tancuj, tancuj, vykrúcaj" čím sme umožnili spievať aj Nemcom. A keď odbila záverečná, hudobníci hrali pomocnému personálu a organizátorom, ktorí boli s priebehom celého večera nadmieru spokojní.

O 21. hod. sme sa zúčastnili púte na Olympij-

V sobotu 7. júla "Bohoslužba národnosti". Naš slovenský reprezentant Jozef Šramek spieva sólo.

ský kopec, ktorý vznikol z nánosov zrúcanín mnohokrát bombardovaného Mníchova počas 2. svetovej vojny. Kráčali sme za spevu slovenských náboženských piesní, modlitby ruženca, alebo potichu začlenení do veľkej väčšiny nemeckých pútnikov aj nekatolíkov, nesúc v rukách zažaté sviece.

Na čele dvojtisícového sprievodu bol okrem regionálneho pomocného biskupa Franza Schwarzenböcka, nášho dekana a evanjelického farára aj starosta mesta Mníchova. Aj tu bolo prítomných veľa mladých ľudí. Vypočuli sme si Božie slovo čítané z Biblie, alebo vyjadrené kázňami prítomných duchovných otcov. Pomodlili sme sa za pokoj. V neskorých hodinách sme sa vracali domov ustatí, ale presvedčení, že sme urobili krok vpred na utuženie priateľstva s Nemcami a na vyprosenie pokoja pre našu vojнами zmieta-nú zemeguľu.

Zjazd katolíkov v Nemecku sa organizuje každé dva roky. Nie zriedkavé hlasy kritizujú tieto zjazdy ako finančne a organizačne príli náklad-né. V Mníchove participovalo aspoň 140.000 účastníkov. Keby človek spočítal všetkých ľudí, ktorí boli na denných bohoslužbách, číslo by bolo oveľa väčšie.

Je povzbudzujúce konštatovať, že veľká časť prítomných boli práve mladí ľudia. Nie všetky reči boli pravoverné. Mladí sa o chod sveta živo zaujímali a pri bohoslužbách sa zbožne modlili. Mládež je kritická, ale už len jej prítomnosť na cirkevnom podujatí potvrdzuje, že mladí ľudia sa v tomto búrlivom svete obra-cajú na Cirkev ako na záchrannú loď.

Ak sa teraz nemecká mládež obracia k Bohu, naša mládež vo vlasti to robí už oddávna. Nech je to vzpruhou pre našu mládež v zahraničí, ba pre všetkých našich krajanov.

Vojtech Zeman

V piatok 6. júla stretnutie Slovákov s Nemcami

Prelát FRANZ SALES MÜLLER bude v tieto dni oslavovať sedemdesiatku. Narodil sa 2. septem-bra 1914 v Gründholme pri Steinkirchene. Jeho Strýko dr. Johannes Müller bol prvým katolíckym biskupom vo Švédsku od čias reformácie. Bol to príjemný a láskavý človek a náš jubilant ho má vždy pred očami ako svoj vzor.

Prelát Müller je referentom Charity pri mníchovskom ordinariáte a má na starosti aj duš-pastiersku činnosť medzi cudzincami. My Slováci sme mali možnosť presvedčiť sa, že aj on má všetky tie vynikajúce vlastnosti ako jeho strý-ko-biskup.

Ďakujeme mu za láskavosť, s akou vychádza v ústrety našim potrebám a prajeme mu ešte veľa plodných rokov v jeho záslužnej činnosti. Ad multos annos!

Prelát Franz Sales Müller (druhý sprava) medzi našimi krajanmi

Naša mládež pred koloseom
kropeným krvou mučeníkov

TORVAIANICA

V Bavorsku sú najneskoršie letné prázdniny v Európe. Začínajú v auguste a končia v polovici septembra. Slovenská katolícka misia v Mníchove, aby umožnila našej mládeži telesne a duševne sa rekreovať, zorganizovala od 12. do 28. augusta v Torvaianike na rímskom pobreží letný tábor.

Účastníkov bolo 30. Mali sme posilu aj zo Švédska a Rakúska. Zodpovedný za tábor bol sám otec misionár V. Zeman.

Hlavná vedúca bola pani Marcela Schatzlová zo Štokholmu, ktorá vyvinula veľkú iniciatívu, takú, že sa nik v tábore nenudil. Každé ráno už visel nový program dňa na dverách, ktoré sme nazývali: Čínsky múr.

Janko Molnár z Linzu organizoval kultúrnu časť podujatia pre staršiu mládež: spev, hry a záujem o slovenský jazyk. V prvej časti tábora sme mali harmonikára Bohuša Fraňu a v druhej časti už tradičného gitaristu Stanka Hrušovského, kaplána. Obeťavý Stanko spolu s Bohušom nás sprevádzali na rímskej stanici Termini spevom a hrou na gitare. Veru dlho do noci si najmladší účastníci vyspevovali vo vlaku slovenské piesne, ktoré sa na tábore naučili.

Otec biskup Dominik Hrušovský bol našim častým hosťom a navštívil nás aj otec biskup Pavol Hnilica.

Najväčším zážitkom bola audiencia u sv. Otca Jána Pavla II., pri ktorej sme mali možnosť vidieť aj jediného slovenského arcibiskupa Jozefa Tomku. Naša mládež nechcela veriť, že jeden člen švajčiarskej gardy hovorí po slovensky, navyše je Slovák a volá sa Janko Bernadič.

Pri audiencii prehovoril k nám svätý Otec v rodnej slovenčine a pobádal nás k zveľaďova-

Morská voda a slnko nás utužovali na tele

Na záver tábora nechýbala ani kultúrna vložka

Po audiencii sme sa pobrali do Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda, kde sme mali sv. omšu, aby sme sa Pánu Bohu poďakovali za veľký zážitok

niu dedičstva otcov: našej katolíckej viery. Ba prišiel aj medzi nás, veľká väčšina účastníkov mu podala ruku a niektorých aj pobožkal.

Po audiencii sme sa pobrali na druhý koniec Ríma do Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda. Tam sme mali sv. omšu, aby sme sa Pánu Bohu poďakovali za veľký zážitok z audiencie a aby sme sa modlili za kňazské a rehoľné povolania, veď sme boli v dome, kde sa mladí chlapci pripravujú na kňazstvo. Sestričky nás tak pohostili, že sme ani večerať nemohli... A tie chutné makovníky a orechovníky...

Aj rímske baziliky sme si dôkladne prezreli a v nich sa za náš trpiaci národ pomodlili. Jeden celý deň sme venovali Neapolu: vykopávky Pompej, vyšli sme peši na sopečný kráter Vezuv a veru nezabudli sme ani na mesto Neapol a jeho veľký prístav.

Vďaka otcovi Hrušovskému, našim rodičom, dobrodincom, vedúcim, krásnemu počasiu a nie menej dobrej vôle účastníkov sme v Taliansku prežili dva nezabudnuteľné týždne prázdnin. Rodinný duch bol tak živý, že skupiny sa i napriek vekovým rozdielom nevytvárali, ale naopak, boli sme ako jedna veľká Rožia rodina, vďaka dobrej vôle každého účastníka.

Prítomný

Člen švajčiarskej gardy: Slovák Janko Bernadič

Audiencia u Sv. Otca Jána Pavla II.

Pri Svätom Otcovi náš arcibiskup Jozef Tomko (vľavo) a náš starostlivý biskup D. Hrušovský

PODUJATIA

UTORKOVÉ STRETNUTIA

na misií prvý a tretí utorok v mesiaci o 19:30
BIBLICKÝ KRÚŽOK. Vede o. Anton Hlinka.
druhý a štvrtý utorok v mesiaci
o 19:30 VIERA a ŽIVOT, vedie Jozef Šramek.

ZIMNÝ TÁBOR

SLOVENSKEJ MLÁDEŽE 1984/85
v BÜRCHENE, kanton VALIS, Švajčiarsko

USPORIADATEĽ: Spolok slovensko-švajčiarskej mládeže

VEDENIE: Jozef Bernadič a team mladých

DUCHOVNÁ SLUŽBA: otec Vojtech Zeman

UBYTOVANIE: Chata "RONALP" sa nachádza vo výške 1.200 m. Hneď pred chatou je šesť lyžiarskych vlekov do výšky 2.550 m.

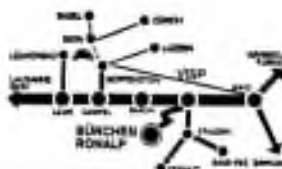
Cestujúci vlakom musia vystúpiť vo Vispe. Postautobus do Burchenu odchádza každú hodinu. Zastávka je oproti stanici.

TERMÍN: 26.12.1984 - 2.1.1985

POPLATOK: Denný byt a strava: 29.- ŠFr. Týždenný lístok na všetky výťahy stojí 100.- ŠFr. Denný lístok stojí 20.- ŠFr. Nie je vylúčené, že dostaneme zľavu. Zároveň s prihláškou pošlite zálohu s 10.- ŠFr.

PRIHLÁŠKY: Najneskoršie do 15. novembra 1984 na adresu:

Jozef Bernadič
Ave. du Moléson 30
CH-1700 Fribourg

JUŽNÁ AMERIKA

Naša misia plánuje pre mladých ľudí štvortýždňový zájazd v SEPTEMBRI 1985 do Južnej Ameriky.

PREDBEŽNÝ ROZPOČET

Mnichov-Pariž-Mníchov.....	534.- DM
alebo Frankfurt-Pariž-Frankfurt.....	415.- DM
Pariž-Rio/Buenos A.-Pariž.....	1.899.- DM
Rio de Janeiro-Foz do Iguacú.....	315.- DM

HLAVNÉ ZÁSTAVKY

- Týždeň v Rio de Janeiro
- dva týždne cesty z Iguacú cez Brazíliu, Paraguaj, Bolíviu, Paraguaj do Buenos Airesu
- týždeň v Buenos Aires.

AUTOBUSOVÉ TRASY

Brazília: Iguacú-Guairá (najväčšia vodná elektrárňa sveta). Paraguaj: Coronel Oviedo-Asunción-Filadelfia (Chaco Boreal) až do Bolívie. Bolívia: Villa Montes-Tarija a späť do Asunciónu. Argentína: Corrientes-Santa Fe-Rosario-Buenos Aires.

Kto by vedel o lacnejšej letenke nech nám to čím skôr oznámi.

Najneskorší dátum prihlásenia: 31. december 1984. Do 28. februára 1985 treba zaplatiť zálohu 300.- DM. Šesť týždňov pred odchodom sa musí celá letenka zaplatiť.

ZDENĚK

KRATOCHVÍL-KLANGER

* 1. IX. 1925 † 7. VIII. 1984

ZUZKA DANIEL, BORIS Jo Tania, Daniel

Fam. Kratochvil, Fam. Langer, Fam. Marko

Pán Zdeněk Kratochvíl bol aktívnym členom nášho krajanského a cirkevného spoločenstva. Vďaka mu za všetko, čo pre nás urobil. Nech ho Pán oslávi a poteší smútiacu rodinu.

DON BOSCO VYCHOVÁVATEĽ

L Á S K A V O S Ť

SRDCE DON BOSCOVEJ METÓDY

Don Garigliano bol v Chieri don Boskovým spolužiakom. Keď si roku 1889 s nostalgiou spomínal na dávne priateľstvo, vyrozprával don Vigliettimu túto príhodu:

"Raz som šiel s don Boskom po Turíne. Keď sme prichádzali ku kostolu Najsvätejšieho Trojičky na ulici Doragrossa, stretli sme tu neogaboného, bezočivého výrastka. Don Bosko sa zastavil, pozdravil a spýtal sa ho, kto je.

- Kto som? Čo vás do toho! A kto vlastne ste vy? - ohradil sa mladík.

A don Bosko:

- Ja, ako vidíš, som kňaz, ktorý má rád mladých. Zhromažďujem ich po nedeliach na jednom mieste blízko rieky Dory neďaleko Útulku, potom im dačo podarujem, zabávam ich a oni sa mi odplácajú láskou. Som don Bosko. No a teraz, keď som sa ti už predstavil, mám právo vedieť aj ja, kto si ty.

- Ja som chudobný mladík bez práce, bez otca a bez matky a hľadám si robotu.

- Dobré. Pomôžem ti. Ako sa voláš?

Chlapec povedal don Boskovi svoje meno a don Bosko pokračoval:

- Tak počúvaj. V nedeľu ťa čakám so svojimi mladíkmi. Príď, zabavíš sa a potom ti nájdem dajakú prácu a pousilujem sa ti urobiť radosť.

Chlapec sa na chvíľu zahľadel don Boskovi do očí a potom mu nevlúdne povedal:

- To nie je pravda!

Don Bosko vytiahol z vrecka mincu, strčil mu ju do ruky a povedal:

- Ale áno, je to pravda. Príď a uvidíš.

Mladík sa pochybovačne pozrel na mincu a povedal:

- Don Bosko... prídem. Ak by som v nedeľu neprišiel, tak ma nazvite busiardi. (V piemontskom nárečí to značí luhár.)

Chlapec skutočne prišiel a vytrvalo chodil do Oratória. A myslím - zakončil don Carigliano - že teraz je kňazom vašej kongregácie, lebo keď som občas prišiel k don Boskovi na návštevu, videl som ho v Oratóriu ako klerika."

Táto príhoda jasne zachycuje láskavosť a ukazuje nám ju v činnosti.

Don Bosko často hovorieval: "V každom, aj v tom najnešťastnejšom mladíkovi je bod prístupný dobru. Prvou povinnosťou vychovávateľa je tento bod hľadať, hľadať tú citlivú strunu srdca a zužitkovať ju!" Umenie túto strunu rozochvieť sa nazýva láskavosť. Don Bosko bol vtelená láskavosť.

Láskavosť, slovo naskrz boskovské, vyjadruje nezhľaditeľné bohatstvo pedagogických hodnôt a ťažko ju definovať. Ľahšie sa dá vari opísať výrokmi samého svätca:

"Kto chce byť milovaný, musí ukazovať, že miluje."

"Srdečnosť prináša lásku a láska rodí dôvernosť. Dôvernosť otvára srdcia, a tak sa chlapci so všetkým zverujú svojím učiteľom, asistentom a predstaveným. Stávajú sa úprimnými a ochotne prijímajú všetko, čo sa im rozkáže, lebo vedia, že ten, kto im rozkazuje, ich miluje."

"Dôvernosť je pre don Boska najpodstatnejšou vecou na svete."

"Keď chlapcov milujeme v tom, čo sa im páči, naučia sa vidieť lásku aj v tom, čo sa im páči menej."

"Kto vie, že je milovaný, miluje, a kto je milovaný, dosiahne najmä u mladíkov všetko."

"Nestačí mladíkov len milovať. Treba, aby aj videli, že sú milovaní."

Láska milo prejavovaná a ľahko pochopená sa nazýva láskavosť. Ako je jasnosť žiarou pravdy, tak je láskavosť žiarou lásky. Láskavosť je láska preložená do psychologickú reči milovanej osoby, láska, ktorá sa stáva očividnou.

Don Bosko mal vynikajúcu lásku a vedel ju aj presvedčivo prejsť. V tomto umení bol naozaj majstrom. Obdarený akýmsi nadprirodzeným radarom ľahko a jasne vytušil stav duše, náklonnosti, aspirácie a túžby svojich chlapcov. Bezprostredne vstupoval s nimi do kontaktu, vyvolávajúceho sympatiu, a prejavoval svoju veľkú lásku v najpriateľnejšej forme.

Láskavosť je šťastná kombinácia ľudského tepla a nadprirodzenej jemnosti. Láskavosť nás učí, ako sa stať priateľmi, a teší sa z každého nového úspechu. Láskavosť vie urobiť prvý krok, nedovoľuje zlomiť nalomenu trstinu a zhasiť dymiaci knôt.

V škole svojho učiteľa Pána Ježiša sa don Boskovi podarilo stať sa ako on tichým a pokorným srdcom. Medzi svojimi chlapcami sa javil ako vtelená dobrota a vľúdnosť. Práve preto, že sa stal génom láskavosti, mohol so všetkou úprimnosťou napísať: "Už štyridsať rokov sa zaoberám mládežou a nepamätám si, že by som bol použil dajaký trest. A s pomocou Božou som vždy dosiahol nielen to, čo si vyžadovala povinnosť, ale aj čo som si jednoducho želal. A to aj u tých chlapcov, kde sa zdalo, že niet nijakej nádeje, že sa to podarí."

ADOLFO L'ARCO: So srdcom na dlani

MLADÁ SLOVENKA HĽADÁ KONTAKT S MLADÝMI SLOVÁKMI VO FRANKFURTE.

Záujemci hláste sa v redakcii Krajanského pozdravu.

ČITATELIA PÍŠU

Ohlasy čitateľov na článok: "Slováci a Česi".
Uverejňujeme ich bez komentára.

Vážená redakcia Krajanského pozdravu!

Čítal som váš článok o problémoch Slováci-Česi, ako aj list pani Šklíbovej, ktorá s tým všetkým nesúhlasí a hovorí, že mala množstvo priateľov medzi slovenskými intelektuálmi. Zároveň sa pýta, ako na túto problematiku reagujú evanjelickí Slováci.

A teraz si vypočujte môj názor, názor evanjelika a Slováka s veľkým S! Ďalej vás žiadam, aby ste ho uverejnili, pretože len diskusiou sa dajú veci riešiť.

Vaše tvrdenie, že Slováci nechceli do Československa v r. 1918 nezodpovedá historickej pravde. Už v roku 1915 a predtým uvažovali Slováci v Amerike a ich liga otvorene v novinách (Slováci doma si to nemohli dovoliť) o odchode z uhorského poddanstva ako jedinej možnej záchrany slovenského národa ako takého. Slovenský národ bol maďarizáciou natoľko zdeptaný, že nemal dosť síl vlastným úsilím a prostriedkami odtrhnúť sa od Maďarov, vyhlásiť samostatnosť a túto si aj udržať. Preto bolo nutné najst si partnera - etnicky i jazykovo blízkeho - teda nejaký slovanský národ. Ktorý z nich to mal byť? Ukrajinci? Ich reč je síce najslavianskejšia, ale oni sami trpeli pod ruským nacionalizmom a boli zaostalejší ako my. A nakoniec, mali určité nároky na časť východného Slovenska. Poliaci? Bolo známe, ako kruto Poliaci zaobchádzali v minulosti s Ukrajincami - až to vyvolalo všeobecné povstanie proti nim - Bohdan Chmelnickij, Taras Bulba... Potlačili právo Slezanov na národnú samostatnosť a autonómiu v rámci Poľska. Tejto autonómii sa nedostalo ani Košubom, Krupom, Mazurom a Goralom. Okrem toho si robili Poliaci nárok na časť severného Slovenska, ktoré im dal v minulosti do léna uhorský kráľ. Ostatní nám teda Česi, počtom nás veľa neprevyšujúci, ktorí si nerobili žiadny historický nárok na nejakú časť slovenského územia, tak ako iné národy. Navyše husitské a bratrické hnutie posilnilo slovenské etnikum, najmä tam, kde už ochabovalo - na juhovýchodnom a juhozápadnom Slovensku. Aj mnohí slovenskí vedci a učitelia pôsobili v Prahe.

Teda takto uvažovali Slováci v Amerike, medzi ktorými boli i predstavitelia katolíckeho duchovenstva Rovňanek a Furdek. Na to prišiel rok 1915 a Clevelandská dohoda, rok 1918, Pittsburská dohoda a Martinská deklarácia. V 1918 mali Maďari ešte dosť síl na to, aby umlčali a potlačili akýkoľvek slovenský pohyb po slobode a nezávislosti. Teda už samotný fakt vzniku Československa aj s jeho čechoslovakistickou ideou znamenal záchranu nášho národa pred maďarizáciou.

Nakoniec vám poviem moje osobné krédo. Som Slováč a takým chcem ostať, ale keby som mal len dve voľby - pomaďarčiť alebo počeštiť sa - radšej by som sa počeštil. Pretože ako taký by som bol stále Slovan a European. Kdežto keby som sa pomaďarčil, stratil by som svoju príslušnosť k Slovanom, ale aj svoju príslušnosť k Európe. Slovania sú indoeurópska jazyková skupina, ako Románi a germáni. Maďari sú ugrofínska jazyková skupina. Ja ako Slovan považujem počeštenie za oveľa menšie zlo ako pomaďarčenie. Ale ani jedna alternatíva nie je dobrá pre nás. Sme Slováci a nimi ostaneme. Teda vznik ČSR už ako samotný fakt nás zachránil ako národ. Na tejto skutočnosti nemení nič, ani to, že vývoj tohto štátu nešiel takou cestou,

akou by si rodumilí Slováci želali. Je pravda, že Česi zlikvidovali na Slovensku 300 fabrík, jedna veľká fabrika Unionka vo Zvolene zamestnávala až 1400 robotníkov! V tej dobe mal Zvolen 14 000 obyvateľov, čo predstavovalo až 10 % obyvateľstva. Ale je tiež pravda, že väčšina správy tejto fabriky bola len a len v rukách Maďarov a to Maďarov, ktorí prišli z územia dnešného Maďarska. Slováci tu vykonávali len podradné práce ako zametači a pod. Keď chcel byť niekto sústružník, valcér a pod, musel byť Maďar, alebo aspoň byť úplne oddaný myšlienke veľkomaďarského národa, ako jediného v celom Uhorsku. Je známe, že ešte v roku 1922 zamestnanci tejto fabriky niesli na 1. mája transparenty, písané po maďarsky a to vo Zvolene - čisto slovenskom meste - kde som sa narodil a vyrastal aj ja.

Pri našom vzťahu k Čechom, ak sa budúcnosť bude vyvíjať tak, že Československá republika ostane, musíme sa v našich snahách dostať späť ku Clevelandskej dohode z r. 1915 a pozmeniť štátny znak tak, že polovicu bude tvoriť český lev a druhú polovicu tri slovenské kopce a dvojkríž. Ďalej názov štátu navrhujem ako Česko a Slovensko alebo Česká a Slovenská konfederácia ako spojenie dvoch rovnoprávných národov na základe spoločného uváženia, ktoré vstúpili do tejto konfederácie v záujme lepšej budúcnosti a prosperity oboch partnerov tejto konfederácie. Ale rozhodne som ako Slováč i ako evanjelik proti tomu, aby z týchto rozporov a nedostatkov, ktoré vznikli počas spoločného štátu, čerpal nejaký špekulant maďaron, ktorý by navrhoval Slovákom Podunajskú, Karpatskú, Stredoeurópsku atď. federáciu za účelom obnovenia Uhorska. Tu nepomôže ani tvrdenie, že v strednej Európe treba vytvoriť silný štát ako protiváhu Západu a Východu. Ak by sa také niečo ukázalo ako nutnosť, potom navrhujem Západosláviu spojením Poľska, Česka, Moravy, Sliezska, Slovenska a Lužického Srbska. Takto by boli pohromade všetci západní Slovania v štáte rozlohou a počtom obyvateľstva veľkom ako Francúzsko. Proti útokom zvonku, ale aj sami proti sebe, budú chránení zákonmi konfederácie.

NAŠI UMELCI VYSTAVOVALI

30. júna 1984 bola výstava v Böblingene pri Stuttgarte. Mníchovský Slováč Ján Gerát (prvý z ľava) vystavoval zrkadlá spracované ako obrazy. Túto vysokokvalifikovanú prácu robí náš krajan jednak chemicky a jednak pieskom pod vysokým tlakom. Zrkadlo sa tým súčasne stane i obrazom.

Slovenská republika? - áno, ale len vtedy, keď bude schopná ubrániť si svoju nezávislosť proti útokom zo strany nepriateľov.

Keď hovoríte o Slovenskej republike a jej hospodárskom rozmachu, musíte to podprieť aj faktami. Teda koľko nových fabrik sa postavilo, koľko ciest, železníc, koľko nových bytov? Ako narástla kúpna sila obyvateľov atď?

Hospodársky vzrast bol aj zásluhou toho, že Slovensko malo dobrý odbyť v nemeckom vojnovom priemysle, ktorý potreboval všetko, čo sa na Slovensku vyrobilo a dopestovalo: konope a ľan na postroje, papier na vydávanie letákov, drevo a debny na balenie munície, mäso, víno a pálenku pre vojakov. % tohto hľadiska sa treba pozeráť na prosperitu Slovenskej republiky. Ako by to ale bývalo so Slovenskou republikou a jej samostatnosťou, keby bol Hitler vyhral vojnu? To miniatúrne Slovensko medzi obrovským Nemeckom a veľkým Maďarskom by sa po skončení vojny a víťazstve Hitlera asi ťažko udržalo: buď by pripadlo Maďarsku, alebo by sa rozdelilo medzi Nemcov a Maďarov. Katastrofálny dopad takéhoto aktu pre Slovákov!

A ešte niečo k náboženskej vernivosti. Mne vôbec nevadí, kto je akej náboženskej orientácie. U Slováka je dôležité, že je Slováč, potom môže byť i mohamedán, žid, pravoslávny, katolí, evanjelik či hari-krišna alebo ateista. Rozhodne ale odmietam takých Slovákov, ktorí jednou vetou hlásajú čechofóbiu, druhou ponúkajú spojenectvo s Maďarmi alebo nabádajú: Musíme zabudnúť, čo nám urobili, veď sú to katolíci! Akí sú katolíci, to ukázali v Černoveji, kde mal Hlinka vysvätiť kostol, alebo neskôr pri zábere južného Slovenska v Šuranoch, ako aj v Košiciach, kde odstránili všetkých katolíckych farárov - Slovákov. Je príznačné, že slovenské noviny na Západe, ovládané katolíckymi intelektuálmi, si vôbec nevšímajú slovensko-maďarských problémov, ani maďarskej propagandy. Slovenská menšina v Maďarsku je časťou nášho národa a treba bojovať aj za jej práva. K tomu treba použiť všetky formy a možnosti, ktoré nám západné demokracie ponúkajú.

To je všetko, verím, že na základe demokra-

tických princípov slobodného prejavu uverejníte i tento môj list.

S pozdravom

J. Vrtielka
Melbourne, Austrália.

* * *

Autorova mienka ku komentáru redakcie (článok Sme národom bez historie - Krajanský pozdrav, jún 84).

K bodu 1. Nikde som nevyjadril názor, že Slováci majú deštruktívne impulzy, preto je tvrdenie redakcie "My Slováci ich veru nemáme", nevecné, snažiace sa vyvolať negatívnu reakciu čitateľa. Keďže však bola táto nevedecká veta redakciou vyslovená, je nutné poprieť jej správnosť nasledovne.

Psychoanalytické uzávery svetoznámej "Frankfurtskej školy" (Horkheimer, Fromm...) jednoznačne negujú ničím neopodstatnené, hore uvedené tvrdenie redakcie - že by eventuálne existoval mimoriadny národ, ktorý by nebol postihnutý deštruktívnymi impulzami. Viď dielo Ericha Fromma: "Anatomia ľudskej deštrukcie."

K bodu 2, 3. Národy musia hľadať to, čo ich spája a nie, čo ich rozdeľuje. Aj problém Baskov je riešiteľný na pôde demokratického Španielska. Práve rodiaca sa španielska demokracia umožnila jeho vyzdvihnutie pred oči svetovej verejnosti. Taktiež slovensko-české problémy sú riešiteľné v spoločnom demokratickom štáte.

Podobne i USA vyriešili, poťažne ešte riešia národnostné problémy demokraticky. Ako by reagovala americká vláda, keby si napr. Indiáni a černoši želali vytvoriť samostatné štáty na území USA? Je všeobecne známe, že títo sú stále ešte etnicky a ekonomicky diskriminovaní. Dovoľím si tvrdiť, že by americká vláda vo svojej demokracii nenašla dost priestoru im to umožniť. Andrej Sacharov vyhlásil, že problémy moderných národov sú riešiteľné len ústrednou svetovou vládou, určite sa nielen ja s ním ztožňujem. Budúcnosť patrí kozmopolitizmu a nie nacionalizmu.

K bodu 4. Som presvedčený (v protiklade s redakciou), že slovenský problém nie je riešiteľný podľa parole: "Keby sme mali slovenský štát, istotne by sme boli na mape znázornení a ľudia by o nás vedeli", ale že má hlboké sociologicko-psychologické korene, ovplyvňujúce negatívne počas 1000-ročnej pasívnej existencie v Uhorsku štruktúru osobnosti slovenského človeka.

Oponujem názoru, že koho ovláda minulosť staroveku, ten stráca zmysel pre realitu. Práve naopak história staroveku je kľúčom, ktorý otvára duchovné poklady takmer všetkých moderných disciplín. Kto to popiera, ten neguje fenomén starých Grékov v celej jeho komplexnosti, ako aj ich stále živý odkaz súčasnosti, ďalej neguje i bibliu, ktorá tiež reprezentuje starovek a predsa ostáva aktuálna aj dnes.

Tiež neodpovedá pravde argumentácia redakcie, že autor sa necháva ovládať minulosťou a to výlučne len franským kupcom Samom. Skutočnosť je taká, že tohto sa dotýka len 10 riadkov z 260!

Záverom posledná moja pripomienka - polemika a kritika majú ostať pri akejkolvek názorovej nezhode vecne a výlučne sa dotýkať len prednávanej témy. Nesmú zasahovať osobnú sféru s hypotetickými otázkami - vzťahujem to na pseudoargument redakcie "Nevieme, či p.inž. Bednár je taký altruista..."

Na ďalšie vedenie polemiky s eventuálnym novým komentárom redakcie sa zriekam. Osobne si myslím, že takéto komentáre zo strany redakcie sú zbytočné, užitočnejšie by bolo napísať prípadne doplnujúci článok s fázovým posuvom vlastných názorov.

Dipl.ing. R. Bednár, Mannheim

Náš akademický grafik a maliar Martin Oscitý mal spolu s pánom Geratom výstavu grafik a portrétov v Böblingene.

Oscitý je ešte iba na začiatku svojej umeleckej kariéry a už sa teší obľube u milovníkov umenia. Mladý umelec je hlboko veriacim kresťanom, preto nie sú u neho zriedkavé náboženské motívy (napríklad: Desatoro Božích prikázaní). Človek pred jeho obrazmi môže meditovať celé hodiny.

FARSKÉ SV. OMŠE

- 1) DRUHÁ NEDEĽA v MESIACI: 14. októbra
1. a 11. novembra o 17:00 hodine.
- 2) MODLITBA RUŽENCA: pol hodinu pred
sv. omšou
- 3) SVIATOSŤ ZMIERENIA: (spoveď) polhodinu
pred sv. omšou a podľa telefónneho doho-
voru

Bohoslužby mávame v kaplnke ALTENHEIM
ST. WILLIBRORD na Hiltenspergerstraße 78.
Z hlavnej stanice treba vziať podzemnú dráhu
U8 smer Olympiazentrum, vystúpiť na Hohen-
zollernplatz, východ Herzogstraße Westseite.

ROZKLASOVÉ SV. OMŠE

V slovenskom jazyku o 10:10 v kostole Sv.
Štefana, na Thalkirchnerstraße - Stephans-
Platz pri Sendlinger-Tor-Platz:
PRVÚ a TRETIU NEDEĽU v MESIACI: 16. sep-
tembra, 7. a 21. októbra, 4 a 18. novembra.

ANGSBURG

ŠTVRTÁ NEDEĽA v MESIACI: o 17:00 hodine:
23. septembra, 28. októbra, 25. novembra
v kaplnke saleziánskeho ústavu "Schülerheim"
v Schwaben Center, Don Bosco Platz 1.

REGENSBURG

V SCHEUER 14 km od Regensburgu: hradská č.
15 smer Landshut, pri Köferingu odbočiť do
ľava. V útulnom pútnickom kostolíku bude
sv. omša v sobotu 29. septembra o 16. hod.
Po bohoslužbách bude posedenie v reštaurácii
naproti kostolu u pána Turičika. Tel. 09406-
758.

P. BÚRAN

Sv. OMŠE otca C. BÚRANA: (Tel.: 0621-814595)
DRUHÁ NEDEĽA v MESIACI: STUTTGART
O 9. hod. v kostole Sv. Štefana, Rotenwalds. 98
pri West Bahnhof
Poobede o 16:00 hod. v BÜRLINGEN
v Maria Kirche, Berlinerstr. 14
TRETIA NEDEĽA v MESIACI: v KAISERSLAUTERN
o 15:00 hod. v krypte Mariaschutz Kirche
Bismarckstr. 64
ŠTVRTÁ NEDEĽA v MESIACI: v Mannheim
o 16:00 hodine v Spitalkirche, Quadrat E-6

SLOVENSKÁ FARA

ADRESA: Slowakische katholische Mission
Hiltenspergerstraße 77
8000 München 40

AUTOMATICKÝ
TELEFÓN : 089-300 38 14

ÚRADNÉ HODINY: utorok-piatok od 9:00-11:30

Z hlavnej stanice treba vziať pod-
zemnú dráhu U8 smer Olympiazentrum, vystúpiť
na Hohenzollernplatz, východ Herzogstraße
Westseite.

P. SITKEY

Sv. OMŠE otca SITKEYA: (Tel.: 0611-4603312)

KAŽDÚ NEDEĽU: Vo FRANKFURTE
o 10:45 v Kolpinghaus kaplnke.
TRETIU NEDEĽU v MESIACI: V NÜRNBERGU o 16:00
v kaplnke: Don-Bosco-Heim: Sigmundstraße 9.
POSLEDNÚ SOBOTU v MESIACI: V KOBLENZI o 17.
na Jesuitenplatz 4.

P. HUTA

Sv. omše otca J. HUTU: (Tel.: 0203-27714)
POSLEDNÁ NEDEĽA v MESIACI: V DUISBURGU
o 10. hodine v kaplnke St. Bernardus Stift
Niederstraße 39.

IMPRESSUM

KRAJANSKÝ POZDRAV
Zeitschrift der slowakischen Katholiken
Jahrgang XIII. Folge 4. September 1984
HERAUSGEBER: Slowakische Katholische Mission
REDAKTION: P. Adalberto Zeman SDB, Pfarrer
ANSCHRIFT der REDAKTION:
Slowakische katholische Mission
Hiltenspergerstr. 77
D-8000 München 40 Tel.: 089-3003814
DRUCK: Semmelmann + Schwarz, München
PREIS: Inland 9.-DM (6 Nr.) Ausland \$ 5.- US
KONTEN:
Liga München Nr. 2135604 (BLZ 700 903 00)
POSTSCHECKAMT München Nr. 3460 66-809
(BLZ 700 100 80)
IN SCHWEDEN:
"Präst A. Zeman" Postgirot: 78 68 39 - 1
IN DER SCHWEIZ: Schweizerischer Bankverein
Basel-Greifengasse Nr. 40-498 Slowakenmission
Basel

Redakcia si vyhradzuje právo na prípadné
skrátene článkov. Anonymné príspevky ne-
uvierajujeme.
Články podpísané menom alebo pseudonymom
nemusia vždy vyjadriť mienku redakcie.
Príspevky z administratívnych dôvodov ne-
vraciam.

COPYRIGHT

© KRAJANSKÝ POZDRAV